

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การเกิดอาการแสดงของเท็มโปโรแมนดิบิวลาร์ดิสออเดอร์ที่สัมพันธ์กับการสบฟันตาม
หน้าที่ในนักศึกษาทันตแพทย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์และความจำเป็นในการ
รักษาทางทันตกรรมจัดฟัน

The occurrence of temporomandibular symptoms in healthy young
adults with different functional occlusions and orthodontic
treatment needs.

ผศ.ดร.ชิตชนก สีธนะกุล

ผศ.ดร.ไชยรัตน์ เฉลิมรัตน์โรจน์

ผศ.ดร.ยังคณา เขียรมนตรี

ภาควิชาทันตกรรมป้องกัน คณะทันตแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาลักษณะของการสบ(ฟัน) ตามหน้าที่ ที่สัมพันธ์กับอาการและอาการแสดงของการเกิดความคิดปกติที่ข้อต่อขากรรไกร ในนักศึกษาคณะทันตแพทยศาสตร์ จำนวน 121 คน ซึ่งอยู่ในช่วงอายุ 18-26 ปี โดยเป็นเพศหญิง 84 คน เพศชาย 37 คน โดยลักษณะการสบ (ฟัน) ตามหน้าที่ในการศึกษานี้คือ การสบฟันยื่น การเคลื่อนที่ขากรรไกรไปด้านข้างและการสบลิ้นไถล ซึ่งได้จากการตรวจทางคลินิก ส่วนอาการและอาการแสดงของความคิดปกติของข้อต่อขากรรไกร ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามและการตรวจทางคลินิก ได้แก่ อาการเจ็บบริเวณใบหน้าและขากรรไกรขณะทำงาน เสียงที่ได้ยินจากข้อต่อขากรรไกร การอ้าปากได้จำกัด และการเบี่ยงเบนของขากรรไกรขณะอ้าปาก เมื่อนำข้อมูลที่ได้มาหาความสัมพันธ์ทางสถิติโดยใช้การวิเคราะห์ความถดถอยแบบโลจิสติกที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่าการสบฟันที่มีแนวนาฟันหน้าไม่มีความสัมพันธ์กับอาการและอาการแสดงของความคิดปกติของข้อต่อขากรรไกรใดๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่การกีดขวางการสบฟันที่ฟันหน้าพบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งกับเสียงที่ได้ยินจากข้อต่อขากรรไกร ($p = 0.032$) และอาการเจ็บขากรรไกรตอนหลังอาหารมื้อหนัก ๆ ($p = 0.016$) ส่วนการเคลื่อนที่ขากรรไกรไปด้านข้างไม่สัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับอาการและอาการแสดงของความคิดปกติของข้อต่อขากรรไกรใดๆ สำหรับการสบลิ้นไถลมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งกับอาการเจ็บตอนอ้าปากกว้างๆ ($p = 0.037$) และเสียงที่ได้ยินจากข้อต่อขากรรไกร ($p = 0.009$) ผลที่น่าสนใจจากการศึกษาครั้งนี้คือ ลักษณะการสบ (ฟัน) ตามหน้าที่แบบการกีดขวางการสบฟันที่ฟันหน้าและการสบลิ้นไถลเป็นลักษณะที่ต้องพึงระวังว่าจะเป็นปัจจัยเสี่ยงหรือสาเหตุของการเกิดความคิดปกติของข้อต่อขากรรไกร